

HRVATSKA KOMORA INŽENJERA GRAĐEVINARSTVA

CROATIAN CHAMBER OF CIVIL ENGINEERS

10000 Zagreb, Ulica Grada Vukovara 271

KLASA: 100-01/19-01/22

URBROJ: 500-00-19-10

Zagreb, 2. travnja 2019.

MINISTARSTVO GRADITELJSTVA I

PROSTORNOGA UREĐENJA

n/p gđe Maje Marije Nahod, pomoćnice ministra

Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o komori arhitekata i komorama inženjera u graditeljstvu i prostornom uređenju i Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje

I Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o komori arhitekata i komorama inženjera u graditeljstvu i prostornom uređenju

Načelne primjedbe:

Hrvatska komora inženjera građevinarstva protivi se brisanju odredaba kojima su propisana prava i obveze ovlaštenih voditelja građenja i ovlaštenih voditelja radova iz Zakona. Naglašavamo da se radi o reguliranim profesijama iz sigurnosnog sektora koje su navedene u Popisu reguliranih profesija.

Zaštićeno su ustavno dobro legitimna očekivanja osoba sa stečenim strukovnim nazivom „ovlašteni voditelj građenja“ i „ovlašteni voditelj radova“ koji su danas upisani u odgovarajuće imenika Komora. Navedene osobe imaju legitimno očekivanje da se zakonodavac putem planiranih izmjena Zakona neće miješati u njihove poslove i djelatnosti, koje one danas obavljaju u području gradnje, te da navedeno miješanje neće biti nerazmjerne i da neće trpjeti prekomjerni teret predloženih zakonodavnih promjena. To njihovo legitimno očekivanje nesporno je zasnovano na valjanim pravnim osnovama čl. 26., 28. i 29. Zakona o komori arhitekata i komorama inženjera u graditeljstvu i prostornom uređenju („Narodne novine“, broj 78/2015).

Zadiranje zakonodavca u sve valjane pravne osnove i na način da ih izravno ili neizravno ukida, bez propisivanja prijelaznog pravnog režima za pogodenu skupinu adresata, nije u skladu sa zahtjevima koji za zakone proizlaze iz vladavine prava.

Također napominjemo da se navedenim Zakonima uvode enormna nova finansijska opterećenja, te da za sporne Zakone nije u skladu sa odgovarajućim propisima kojima se uređuje procjena učinaka propisa provedena odgovarajuća procedura.

Na članak 20. i 21.

U članku 39. i 40. protivimo se brisanju načela na kojima počiva stručno usavršavanje, kao i osnovnih odredaba po kojima se provodi stručno usavršavanje.

Na članak 31.

Protivimo se ukidanju dužnosti osiguranja od profesionalne odgovornosti za ovlaštenog voditelja građenja i ovlaštenog voditelja radova odnosno inženjera gradilišta.

Inženjer gradilišta (ovlašteni voditelj građenja) je profesija iz sigurnosnog sektora (čije usluge predstavljaju izravnu i posebnu opasnost za zdravlje ili sigurnost primatelja ili treće osobe) što je detaljno obrazloženo u točki 3. ovog dopisa.

Na temelju članka 23. točke 1. Direktive 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. države članice mogu osigurati da pružatelji čije usluge predstavljaju izravnu i posebnu opasnost za zdravlje ili sigurnost primatelja ili treće osobe, ili rizik za finansijsku sigurnost primatelja, zaključe osiguranje profesionalne odgovornosti, primjereno vrsti i stupnju opasnosti, ili da predvide jamstvo ili slično rješenje koje je jednakovrijedno ili bitno usporedivo s obzirom na njihovu svrhu.

Stavkom 2. istog članka propisano je da ako pružatelj ima poslovni nastan na njihovom državnom području, države članice ne mogu zahtijevati osiguranje ili jamstvo profesionalne odgovornosti ako je u drugoj državi članici u kojoj već ima poslovni nastan pružatelj već pokriven jamstvom koje je jednakovrijedno ili bitno usporedivo s obzirom na namjenu ili pokriće koje se osigurava u smislu osiguranog rizika, osigurane svote ili gornje granice jamstva i mogućeg isključenja iz pokrića. U slučaju djelomične jednakovrijednosti države članice mogu zatražiti dodatna jamstva za pokriće nepokrivenih aspekata.

Navedene odredbe Direktive primijenjene su u članku 54. Zakona o komori arhitekata i komorama inženjera u graditeljstvu i prostornom uređenju („Narodne novine“, broj 78/2015, 114/2018) i u odgovarajućim odredbama Poglavlja VIII. Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje.

U nastavku ukazujemo na relevantne odredbe Zakona o gradnji („Narodne novine“, broj 153/13 i 20/17) iz kojih proizlazi visoki stupanj odgovornosti za inženjera gradilišta (ovlaštenog voditelja građenja).

Odredbom članka 54. Zakona o gradnji propisane su dužnosti izvođača.

Prema članku 55. stavak 1. istog Zakona Izvođač imenuje inženjera gradilišta, odnosno voditelja radova u svojstvu odgovorne osobe koja vodi građenje, odnosno pojedine radove. Inženjer gradilišta, odnosno voditelj radova odgovoran je za provedbu obveza iz članka 54. ovoga Zakona.

Nadalje na temelju članka 54. stavka 4. Zakona o gradnji ministar graditeljstva donio je Pravilnik o sadržaju pisane izjave izvođača o izvedenim radovima i uvjetima održavanja građevine („Narodne novine“, broj 43/2014).

Prema članku 6. toga Pravilnika istinitost i točnost izjava, podataka, izvješća i očitovanja iz članaka 2., 3., 4. i 5. ovoga Pravilnika potvrđuje inženjer gradilišta odnosno glavni inženjer gradilišta potpisom pisane izjave izvođača odnosno glavnog izvođača.

Glavni inženier gradilišta supotpisuje i sve izjave izvođača koji su sudjelovali u građenju.

Slijedom navedenog, polica osiguranja od profesionalne odgovornosti koje članovi Komore ovlašteni voditelji građenja/radova dobiju u okviru članarine koju plaćaju, od iznimne je važnosti za pripadnike te profesije. Navedeno osiguranje u interesu je svih sudionika u postupku gradnje, ali i izvođača pravne osobe u kojoj je inženjer zaposlen, jer će u slučaju profesionalnog propusta inženjera gradilišta poslodavac koji je naknadio štetu trećima moći regresno se naplatiti iz police svog inženjera.

Istovremeno inženjeri gradilišta (ovlašteni voditelji građenja/radova) mogu taj iznimno odgovoran posao raditi uz punu pažnju, odgovornost i profesionalnu etiku, ali neopterećeni da će im eventualni nemamjeran propust ugroziti vlastitu egzistenciju i egzistenciju njihovih obitelji.

U slučaju prestanka članstva u Komori za ovlaštene voditelje građenja/radova police osiguranja od profesionalne odgovornosti će biti višestruko skuplje kada to budu ugovarali individualno, ili ju plaća poslodavac, a navedeni iznos bit će veći od godišnje članarine Komori što predstavlja novo finansijsko opterećenje uz već ranije uvedenu obvezu osiguranja pravnih osoba za štetu koju bi mogli učiniti investitoru i trećima (koje smo naveli u točki 1. ovog dopisa).

Na članak 32.

Protivimo se brisanju članka 55. i 56. važećeg Zakona i ukidanju kolektivnog osiguranja od profesionalne odgovornosti za članove Komore jer je to znatno povoljnije za članove nego da to ugovaraju pojedinačno na tržištu. Osim toga polici osiguranja članovi Hrvatske komore inženjera građevinarstva dobiju u okviru članarine koju plaćaju Komori.

Primjer:

Individualno ugovaranje police osiguranja od profesionalne odgovornosti će biti višestruko skuplje nego članarina koju danas plaćaju Komori i koja uključuje polici osiguranja od profesionalne odgovornosti (u iznosu članarine osiguranje iznosi cca 200-300 kn po članu, prosječno 250 kn). Nastavno se daje izračun za 5500 ovlaštenih voditelja građenja/radova:

$$\begin{array}{ll} \text{Sada:} & 5500 \times \text{prosjek } 250,00 \text{ kn} = 1.375.000,00 \text{ kn} \\ \text{Ukidanjem članstva:} & 5500 \times \text{cca } 2.500,00 \text{ kn} = 13.750.000,00 \text{ kn} \end{array}$$

Na članak 33.

Protivimo se brisanju stavka 2. i 3. članka 57. jer je to u cijelosti neutemeljeno.

Stavak 2. je barem prebačen u članak 22. Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje ali solidarna odgovornost izvođača i njegovih zaposlenika je potpuno brisana iz ovog Zakona i nije ugrađena u Zakon o poslovima slijedeći prethodno navedenu praksu.

Odredbom članka 54. Zakona o gradnji propisane su dužnosti izvođača.

Prema članku 55. stavak 1. istog Zakona Izvođač imenuje inženjera gradilišta, odnosno voditelja radova u svojstvu odgovorne osobe koja vodi građenje, odnosno pojedine radove. Inženjer gradilišta, odnosno voditelji radova odgovoran je za provedbu obveza iz članka 54. ovoga Zakona.

Nadalje na temelju članka 54. stavka 4. Zakona o gradnji ministar graditeljstva donio je Pravilnik o sadržaju pisane izjave izvođača o izvedenim radovima i uvjetima održavanja građevine („Narodne novine“, broj 43/2014).

Prema članku 6. toga Pravilnika istinitost i točnost izjava, podataka, izvješća i očitovanja iz članaka 2., 3., 4. i 5. ovoga Pravilnika potvrđuje inženjer gradilišta odnosno glavni inženjer gradilišta potpisom pisane izjave izvođača odnosno glavnog izvođača.

Glavni inženjer gradilišta supotpisuje i sve izjave izvođača koji su sudjelovali u građenju.

Smatramo da brisanjem stavka 3. članka 57. ostaje jedna opasna pravna praznina i svu odgovornost prebacuje na inženjera gradilišta/ovlaštenog voditelja građenja.

U prijelaznim odredbama

Ističemo da je oko 5.500 inženjera koji su na temelju Zakona o komori arhitekata i komorama inženjera u graditeljstvu i prostornom uređenju („Narodne novine“ broj 78/2015) upisani u Imenik ovlaštenih voditelja građenja i Imenik ovlaštenih voditelja radova u Hrvatskoj komori inženjera građevinarstva, Hrvatskoj komori arhitekata, Hrvatskoj komori inženjera strojarstva i Hrvatskoj komori inženjera elektrotehnike.

Navedene osobe su na temelju važećeg Zakona i na temelju pravomoćnih rješenja o upisu stekle pravo korištenja strukovnog naziva „ovlašteni voditelj građenja“ i „ovlašteni voditelj radova“, te pravo na korištenje pečata i iskaznice. Također razmjerno svojoj brojčanoj zastupljenosti postali su sastavnim dijelom tijela Komore. Ujedno ovlašteni voditelji građenja i ovlašteni voditelji radova su regulirane profesije koje se nalaze u Popisu reguliranih profesija.

Novim prijedlozima Zakona brisane su odredbe o Imeniku ovlaštenih voditelja građenja i Imeniku ovlaštenih voditelja radova, a da u prijelaznim odredbama nema niti naznake o tome što je sa osobama koje su stekle određena prava upisom u navedene Imenike.

II Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje

Načelne primjedbe:

Hrvatska komora inženjera građevinarstva protivi se brisanju odredaba kojima su propisana prava i obveze ovlaštenih voditelja građenja i ovlaštenih voditelja radova iz Zakona. Naglašavamo da se radi o reguliranim profesijama iz sigurnosnog sektora koje su navedene u Popisu reguliranih profesija.

Zaštićeno su ustavno dobro legitimna očekivanja osoba sa stečenim strukovnim nazivom „ovlašteni voditelj građenja“ i „ovlašteni voditelj radova“ koji su danas upisani u odgovarajuće imenika Komora. Navedene osobe imaju legitimno očekivanje da se zakonodavac putem planiranih izmjena Zakona neće miješati u njihove poslove i djelatnosti, koje one danas obavljaju u području gradnje, te da navedeno miješanje neće biti nerazmјerno i da neće trpjeti prekomjerni teret predloženih zakonodavnih promjena. To njihovo legitimno očekivanje nesporno je zasnovano na valjanim pravnim osnovama čl. 26., 28. i 29. Zakona o komori arhitekata i komorama inženjera u graditeljstvu i prostornom uređenju („Narodne novine“, broj 78/2015).

Zadiranje zakonodavca u sve valjane pravne osnove i na način da ih izravno ili neizravno ukida, bez propisivanja prijelaznog pravnog režima za pogodenu skupinu adresata, nije u skladu sa zahtjevima koji za zakone proizlaze iz vladavine prava.

Također napominjemo da se navedenim Zakonima uvode enormna nova finansijska opterećenja, te da za sporne Zakone nije u skladu sa odgovarajućim propisima kojima se uređuje procjena učinaka propisa provedena odgovarajuća procedura.

Na članak 3.

Predlažemo ostaviti formulaciju članka 24. važećeg Zakona.

Ovime se narušava sistematika Zakona i uvjeti za upis u taj novi Imenik prebacuju se u Zakon o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje što je potpuno neutemeljeno, jer su uvjeti za upis u ostale Imenike u Zakonu o komori arhitekata i komorama inženjera u graditeljstvu i prostornom uređenju.

Osim toga provjera ispunjavanja uvjeta za pristup profesiji prebacuje se na poslodavce što je dodatno i administrativno a i finansijsko opterećenje.

Nadalje snižavaju se uvjeti koji su bili propisani za upis u Imenik inženjera gradilišta/ovlaštenih voditelja građenja i izjednačavaju sa uvjetima za upis u Imenik voditelj radova/ovlaštenih voditelja radova.

Promjena naziva u inženjer gradilišta protivna je temeljnim pravnim načelima koje glase: „Lex specialis derogat legi generali“ i „Lex posterior derogat legi priori“. Dakle opći zakon treba uskladiti sa posebnim zakonom i onim koji je donesen kasnije, pa bi tako bilo ispravno u Zakonu o gradnji uvesti termin da poslove inženjera gradilišta obavlja ovlašteni voditelj građenja, a poslove voditelja radova ovlašteni voditelj radova, a ne obrnuto uskladjavati poseban zakon sa općim i onim koji je donesen ranije kako to pogrešno čini Ministarstvo. Uvođenje novih imenika neutemeljeno je sadržajno i pravno tehnički, te predstavlja novo veliko finansijsko opterećenje za Komore i uvodi nered u uređenom području.

Osim toga radi se i o povredi stečenih prava na temelju važećih propisa i pravomoćnih rješenja o upisu u Imenik ovlaštenih voditelja građenja i ovlaštenih voditelja radova.

Ministarstvo nije uzelo u obzir ni činjenicu da se su ovlašteni voditelj građenja i ovlašteni voditelj radova regulirane profesije sadržane u Popisu reguliranih profesija.

Na članak 4.

Primjedba isto kao uz prethodni članak, predlažemo ostaviti formulaciju članka 25. važećeg Zakona.

Na članak 6.

U članku 30. stavku 1. i 2. predlažemo ostaviti formulacije iz važećeg zakona.

Na članak 7. i 8.

U Zakonu o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje predlažemo brisati cijelokupno poglavje V. Obavljanje poslova i djelatnosti upravljanja projektom gradnje jer bi se time postigla velika finansijska rasterećenja gospodarstva.

Na članak 9. do 14.

Predlažemo ostaviti formulacije važećeg Zakona osobito u dijelu ovlaštenih voditelja građenja/radova te provjere stručnih kvalifikacija i prijave na privremeno i povremeno obavljanje poslova stranih pružatelja tih usluga.

U članku 61. Zakona smo suglasni da se ne traži uvjerenje o nekažnjavanju za strane pružatelje usluga jer taj uvjet nije propisan ni za naše inženjere.

Na članak 24.

Prijelazna odredba članka 24. nije dobro formulirana i nema nikakvog smisla. Osobe koje su upisane u Imenik ovlaštenih voditelja građenja i Imenik ovlaštenih voditelja radova su stekle određena prava na temelju važećeg Zakona i pravomoćnih rješenja, odnosno pravo na korištenje strukovnog naziva „ovlašteni voditelj građenja“ i „ovlašteni voditelj radova“, pravo na korištenje pečata i iskaznice Komore.

To što je propisano odredbom članka 24. nema nikakvog smisla, a ujedno propušteno je prijelaznim odredbama propisati što je sa osobama koje su upisane u te imenike, što sa rješenjima, pečatima, iskaznicama, da li se trebaju donositi nova rješenja o upisu u novi imenik i brojna druga pitanja koja su ostala neregulirana. Što je sa zahtjevima za upis podnesenim po odredbama važećeg Zakona. Osim toga uvjeti za upis u Imenik inženjera gradilišta Prijedlogom zakona su blaži pa je bespredmetno propisivati da ovlašteni voditelji građenja koji su ispunili strože uvjete prema važećem Zakonu ispunjavaju uvjete za inženjera gradilišta.

S poštovanjem,

